

Kitaabka Daanyeel - Lambar Siddeetan

Dhammaadka iyo Bilowga Aragtiyada: Aragtii Ugu Dambaysay Ee Furan ee Ellen White ee 1884 iyo Muhiimaddeeda

Jeff Pippenger
2024-02-13

Sannadkii 1884, Ellen White waxay heshay aragtideedii u dambaysay ee furan. Waxa lagu siiyey Portland, Oregon. Aragtideedii ugu horraysay ee furan waxa la siiyey sannadkii 1844, Portland, Maine. Ciise had iyo jeer wuxuu dhammaadka wax ku muujinayaa bilowga wax.

“Muddo dheer ka dib markuu wakhtigu dhammaaday, sannadkii 1844, ayaa la i siiyey aragtidaydii ugu horraysay. Waxaan booqanayay Marwo Haines oo joogtay Portland, oo ahayd walaal qaali ah oo Masiixa ku jirta, qalbigeeduna uu ku xidhnaa kayga; annaga oo shan ah, dhammaanteen dumar ah, ayaannu si deggan ugu jilba joognay meeshii allabariga qoyska. Intii annu tukanaynay, ayaa xoogga Ilaah igu soo degay sidii aanan weligay hore u dareemin.”

“Waxay ila muuqatay in iftiin la igu hareereyey, oo aan ka sii kacayay dhulka, anigoo kor iyo kor u sii baxaya. Waxaan jeestay inaan dunida ka dhex eego dadka imaatinka sugaya, laakiinse ma aanan helin, markaas cod baa igu yidhi, ‘Mar kale eeg, oo wax yar ka sii sarreeya eeg.’ Markaas ayaan indhahaygii kor u qaaday, oo waxaan arkay jid qumman oo cidhiidhi ah, oo si sare dunida uga kor loo qaaday. Jidkan waxaa ku socday dadka imaatinka sugaya, iyagoo ku socda magaalada ku taal dhammaadka fog ee jidka. Bilowgii jidka waxaa gadaashooda laga taagay iftiin dhalaalaya, kaas oo malaa’ig ii sheegtay inuu ahaa ‘qayladii saqda dhexe.’ [EE MATAYOS 25:6.] Iftiinkaasu jidka oo dhan ayuu ka ifayay, oo cagahooda ayuu u iftiiminayay, si aanay u turunturoon.”

“Hadday indhahooda ku hayn lahaayeen Ciise, oo hortooda ku jiray, una hoggaaminayay magaalada, way nabdoonaayeen. Laakiin wax yar dabadeed qaar baa daalay, oo waxay yidhaahdeen magaaladu aad bay u fog tahay, oo waxay filayeen inay mar hore galeen. Markaasaa Ciise ku dhiirrigelin jiray isaga oo kor u taagaya gacantiisa midig ee ammaanta leh, gacantiisana waxaa ka soo bixi jiray iftiin ku lulanayay korka kooxdii imaatinka, oo waxay ku dhawaaqeen, ‘Alleluuyaah!’ Qaar kalena si degdeg ah oo aan fiirsasho lahayn ayay u diideen iftiinkii ka dambeeyay, oo waxay yidhaahdeen in aanu Ilaah ahayn kii ilaa intaas na soo hoggaamiyay. Iftiinkii ka dambeeyay baa bakhtiyay, cagahoodana kaga tegey gudcur dhammaystiran, wayna turunturoodeen oo waxay waayeen araggii calaamadda iyo kii Ciise, oo jidkii ayay ka dhaceen, iyagoo ugu dhacay dunida hoose ee madow oo sharka leh.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Taariikh-nololeedka lixda mug ka kooban ee Ellen White, oo uu qoray awowgeed Arthur L. White, wuxuu ku qorayaa hadal uu John Loughborough ka jeediyey Kalfadhigii Shirweynaha Guud ee 1893.

“Loughborough, isagoo khudbad ka jeedinaya kal-fadhigii Shirka Guud sagaal sannadood ka dib, wuxuu yiri: “Waxaan arkay Sister White iyadoo riyo nebinnimo ku jirta qiyaastii konton

jeer. Markii ugu horraysay waxay ahayd ku dhowaad afartan sannadood ka hor.... Riyadeedii nebinnimo ee ugu dambaysay ee fagaare lagu arkay waxay ahayd 1884, goobta kaamamka ee Portland, Oregon.” Ellen White Biography, mugga 3, 256.

Waxay weli lahaan lahayd riyooyin iyo muujinno 1884 ka dib, laakiin muujinnadii si fagaare ah u dhacay waxay ku dhammaadeen si sax ah afartan sano ka dib markii ay bilaabmeen, bilowgii iyo dhammaadkii muujinnada furan labaduba waxay ka dhaceen magaalooyin la yidhaahdo Portland. Magaaladii ugu horraysay waxay ku taallay xeebta bari ee Maraykanka, tii ugu dambaysayna waxay ku taallay xeebta galbeed. Qaar baa laga yaabaa inay dooniyaan inay ku doodaan in xaqiiqadani aanay wax kale ka dhignayn isku-beeg bani’aadmi ah, qaar kalena waxay ku doodi karaan in ujeeddadii muujinnada furan la dhammaystiray, sidaas darteed Rabbigu afartan sano dabadeed ayuu soo afjaray.

Sababta dhabta ahi waa caasinimada iyo fallaagowga sii kordhaya ee ka dhanka ah hadiyadda wax sii sheegidda oo la siiyey dhaqdhaqaaqii Millerite-ka.

“Markii aan imid Oakland, waxaa i saarnaa culays daran oo ku saabsan xaaladda waxyaalaha ka jiray Battle Creek, aniguna waxaan ahaa mid tabar daran, aan awoodin inaan idin caawiyo. Waan ogaa in khamiirka rumaysadla’aantu shaqaynayay. Kuwii iska indhatiray amarrada cad ee Erayga Ilaah, waxay sidoo kale iska indhatirayeen markhaatiyadii ku boorrinayay inay dhegaystaan Eraygaas. Intii aan booqanayay Healdsburg jiilaalkii hore, aad baan ugu sii jiray tukasho, waxaana igu cuslaa welwel, murugo, iyo tiiraanyo. Laakiin Rabbigu mar ayuu dib u qaaday gudcurkii anigoo ku jira tukasho, iftiin weynna qolka ayuu ka buuxiyey. Malag Ilaah ka yimid ayaa dhinacayga taagnaa, waxaana ii muuqatay inaan joogo Battle Creek. Waxaan ku dhex jiray golayaashiinnii; waxaan maqlay erayo la hadlay, waxaan arkay oo maqlay waxyaalo aan, haddii Ilaah doonayo, jeclaan lahaa in weligood laga tirtiro xusuustayda. Naftaydu si daran bay u dhaawacantay, mana aanan garanayn waxaan sameeyo ama waxaan idhaahdo. Waxyaalaha qaarkood ma sheegi karo. Waxaa la igu amray inaan cidna waxba uga sheegin arrintan, waayo wax badan ayaa weli la sii muujin lahaa.

“Waxaa lay faray inaan soo ururiyo iftiinkii la i siiyey oo aan fallaadhihiisa u iftiimiyo dadka Ilaah. Tan waxaan ku samaynayey maqaaladii wargeysyada. Waxaan soo kici jiray saacadda saddexda ku dhowaad subax kasta bilooyin badan, oo waxaan soo ururin jiray qodobbadii kala duwanaa ee la qoray ka dib markii labadii marag-fur ee u dambeeyey laygu siiyey Battle Creek. Arrimahan waan qori jiray, oo degdeg ayaan idiinku soo diri jiray; laakiin waxaan dayacay inaan si habboon isu daryeelo, natiijadiina waxay noqotay inaan culayska hoostiisa ku dhacdo; qoraalladayduna dhammaantood ma ay dhammayn si ay idiinku gaadhaan Shirweynaha Guud.”

“Haddana, anigoo ku jira salaad, Rabbigu wuu is muujiyey. Mar kale ayaan joogay Battle Creek. Waxaan ku jiray guryo badan, oo waxaan maqlay hadalladiinna hareeraha miisaskiinna. Faahfaahinta hadda xorriyad uma lihi inaan sheego. Waxaan rajaynayaa inaan weligay loogu yeedhin inaan xuso. Waxa kale oo aan ku riyooday riyooyin dhowr ah oo aad u yaab badan.

“Oo codkee baad aqoonsan doontaan inay tahay codka Ilaah? Xooggee baa Rabbigu kayd ugu hayaa inuu ku saxo qaladaadkiinna oo uu idiin tuso jidkiinna siduu yahay? Xooggee baa u yaal

inuu kaniisadda ku shaqeyo? Haddii aad diiddaan inaad rumaysataan ilaa hadh kasta oo aan-yaqiin ah iyo suurtagal kasta oo shaki ah la tirtiro, weligiin ma rumaysan doontaan. Shakiga dalbanaya aqoon kaamil ah marna ma isu dhiibi doono rumaysadka. Rumaysadku wuxuu ku tiirsan yahay caddayn, ee kuma tiirsana muujin dhamaystiran. Rabbigu wuxuu naga doonayaa inaynu addeecno codka waajibka, marka ay codad kale oo inagu wareegsan oo dhan nagu riixayaan inaynu raacno jid ka soo horjeeda. Waxay inaga baahan tahay fiiro daacad ah si aynu u kala garanno codka Ilaah ka hadlaya. Waa inaynu iska caabbinno oo ka adkaanno rabitaanka dabiiciga ah, oo aynu addeecno codka damiirka annagoo aan gelin wax wada-xaajood ah ama tanaasul ah, si aan dhiirrigelintiisu u joogsan oo doonista iyo kicitaanku xukunka ula wareegin. Erayga Rabbigu wuxuu inoo yimaadaa innaga oo dhan ee aan Ruuxiisa iska caabbin innagoo go'aansannay inaan maqlin oo addeecin. Codkan waxaa lagu maqlaa digniino, talooyin, iyo canaan. Waa farriinta Rabbiga ee nuurka u ah dadkiisa. Haddii aynu sugno yeedhmooyin ka sii dheer ama fursado ka sii wanaagsan, nuurka waa laga yaabaa in nala noqdo, oo nalaga tago gudcurka dhexdiisa.” Testimonies, volume 5, 68.

Walaasha White waxay caddeysay in haddii sii socoshada caasinimada ka dhanka ah adeeggeeda nebiyadnimo la muujiyo, markaas “iftiinka waa laga qaadi karaa, oo” Adventism-ka La’odikiya “waxaa looga tegi doonaa gudcur.” Sannadkii 1915, iftiinkii waa laga qaaday. Ilaah si buuxda ayuu u awood lahaa, welina wuu awoodaa, inuu kiciyo nebi ama nebiyad mar kasta oo uu doorto inuu sidaas sameeyo. Wuxuu Eliisha u kiciyey inuu raaco Eliyaah, laakiin nebi nool lama kicin 1915 dabadeed, waayo Rabbigu “iftiinkii wuu ka qaaday.”

Marka laga hadlayo riyoyinkii iyo waxyiyooyinkii Walaasha White, waxaa jiray saddex xilli. Xilligii koowaad wuxuu socday afartan sannadood, waana xilli waxiyadu si fagaare ah u dhici jireen, ujeedooyinkooduna la xiriireen adkaynta hibadaas ee maskaxda kuwa goob-joogga ahaa marka waxiyadu dhacayeen. Dabadeedna, laga bilaabo 1884 ilaa geerideedii 1915, waxyiyo iyo riyoyin ayaa la bixin jiray kuwaas oo weli u ahaa dhisidda dadka Ilaah, hase yeeshee si qarsoodi ah ayaa loo siin jiray. Xilligii saddexaadna wuxuu bilaabmay 1915, wuxuuna bixiyey caddaynta ah in Adventism-ka Laodikiya ku jiray gudcurka riddada.

Israa’iiltii qadiimiga ahayd waxay tusaale u tahay Israa’iilka casriga ah, oo muddadii fallaagowga buuxa ee ay matalayeen Eli iyo labadiisii wiil, Hofni iyo Fiineexaas, “aragti furan ma jirin.” Sababtu waxay ahayd caasinnimadoodii iyo fallaagadoodii aadka u xumayd. Ilaah isma beddelo.

“Digniin kale ayaa ahayd in la siiyo reerka Celi. Ilaah ma uu la xiriiri karin wadaadka sare iyo wiilashiisaba; dembiyadoodu, sida daruur cufan, waxay xannibeen joogitaanka Ruuxiisa Quduuska ah. Laakiin xumaanta dhexdeeda, ilmaha Samuu’eel wuxuu daacad ugu sii haray Jannada, oo farriintii xukunka ee ku socotay reerka Celi waxay ahayd xilkii Samuu’eel ee nebi u ah Kan ugu Sarreeya.

“Eraygii Rabbigu waxay ahayd mid qaali ah maalmahaas; oo muujin furan ma jirin. Oo waxay dhacday wakhtigaas, markii Celi uu jifay meeshiisii, oo indhihiisuna bilaabeen inay daciifaan, si uusan wax u arki karin; oo ka hor intuuusan damin laambaddii Ilaah ee macbudka Rabbiga, meesha ay ku jirtay sanduuqii axdiga Ilaah, oo Samuu’eelna uu jifay si uu u seexdo; ayuu Rabbigu u yeedhay Samuu’eel.’ Isagoo u haysta codka inuu ahaa kii Celi, ayuu ilmuhu ku

degdegay sariirta wadaadka agteeda, isagoo leh, ‘Waa i kan; waayo, waad ii yeedhay.’ Jawaabtiina waxay noqotay, ‘Anigu kuma aanan yeedhin, wiilkaygiyow; haddana jiiifso.’ Saddex jeer ayaa Samuu’eel loo yeedhay, saddex jeerna sidaas oo kale ayuu uga jawaabay. Markaasaa Celi ku qancay in baaqaas dahsoon uu ahaa codkii Ilaah. Rabbigu wuxuu ka gudbay addoonkiisii la doortay, ninkii timo cirrada lahaa, si uu ula hadlo ilmo. Taas qudheedu waxay ahayd canaan qadhaadh, hase yeeshee xaq lagu mutaystay, oo ku dhacday Celi iyo reerkiisaba.” Patriarchs and Prophets, 581.

Riddoobiddii gurigii Ceelii ma jirin wax muujin furan ah, waayo Eraygii Rabbigu wuxuu ahaa “qaali” wakhtigaas. Ereyga Cibraaniga ah ee loo tarjumay “qaali” wuxuu ka dhigan yahay “naadir”. Laga soo bilaabo 1844 ilaa 1884, waxaa jiray “muujino furan,” oo la siiyey Adventism-ka La’odikiya. Tani markii ugu horraysay waxaa lagu aasaasay taariikhda dhaqdhaqaaqii Millerite-ka ee Filadelfiya, 1856-na waxay billowday inay aqoonsato in dhaqdhaqaaqii Filadelfiya u gudbay dhaqdhaqaaqii La’odikiya, hase ahaatee muujinihii furnaa way sii socdeen, waayo Ilaah waa dulqaad badan yahay oo naxariis badan.

Markaas 1863, waxaa bilaabmay kacdoon ka dhan ah runta aasaasiga ah, hase yeeshee “muuqaalladii furan” way sii socdeen ilaa 1884. Dabadeedna isbeddel baa dhacay. Cutubka siddeedaad ee Ezekiel, afarta karaahiyo waxaa lagu soo bandhigay iyagoo dabeecad ahaan sii kordhaya. 1884 waxay ka dhigan tahay gabagabada u dhow ee jiilkii kowaad iyo bilowgii jiilka labaad. Taariikhda Advent waxay caddaynaysaa in 1881, dabadeedna mar kale 1882, ay dhaceen laba koritaan oo muhiim ah oo ku yimid kacdoonka.

Sannadkii 1881, Guddoomiyihii Shirweynaha Guud (George Butler) ayaa qoray oo ku daabacay taxane maqaallo ah joornaalka *Review and Herald*, kuwaas oo uu ku dooday in qaybo ka mid ah Kitaabka Quduuska ahi ay ka waxyi badan yihiin qaybo kale; dhammaadka maqaalladiisiiina wuxuu si toos ah u tilmaamay qaybo ka mid ah Kitaabka Quduuska ah oo aan waxyi ahayn. Intaas dabadeed, sannadkii 1882, Uriah Smith, oo ahaa hoggaamiye ka tirsan hawsha daabacaadda, isla markaana waqtigaas sidoo kale hoggaaminayay hawsha waxbarashada, wuxuu bilaabay inuu baro in marka Sister White la tuso waxsii sheegyo mustaqbalka ah ama taariikh quduus ah oo la soo dhaafay, erayadeedu ay ahaayeen waxyi; hase yeeshee wuxuu ku dooday in marka ay tilmaamayso guuldarrooyinka shakhsiyadeed ee xubnaha kaniisadda, ay taasi si fudud u ahayd ra’yigeeda bini’aadannimo.

Sannadkii 1881 waxaa Shaydaan, isaga oo adeegsanaya madaxweynihii kaniisadda, qaaday weerar furan oo ka dhan ah awoodda Kitaabka King James; dabadeedna sannadkii xigay hoggaamiyihii hawsha waxbarashada iyo daabacaaddu wuxuu qaaday weerar la mid ah oo ka dhan ah awoodda Ruuxa Waxsii-sheegidda. Laga bilaabo 1884, markhaatifurku wuxuu yahay in maalmahaas aanay jirin muujin furan. Laga soo bilaabo 1863 ilaa 1881, fallaagadu way sii korodhay ilaa ay ku dartay Kitaabka iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda, mana ay ahayn mar dambe oo keliya matalaadda diidmada aasaaska.

Afarta karaahiyo ee lagu matalay cutubka siddeedaad ee Yexesqeel, waxaa fuliya odayaashii hore, kuwaas oo matalaya hoggaanka Yerusaleem, taas oo ku bilaabatay sidii hay’ad kaniisadeed sharci ah oo ah Adventism-ka La’odikiya sanadkii 1863. Waqtigaas waxaa lagu daabacay maqaal ku jira

Review and Herald, kaas oo taariikhyahannada qaarkood u nisbeeyaan qoritaankiisa James White, in kastoo caddaymaha maqaalka laftiisu ay si ka sii badan ugu tilmaamayaan Uriah Smith inuu ahaa qoraaga dhabta ah. Si kastaba ha ahaatee, habaarka ka dhanka ah dib-u-dhiska Yerixoo waxaa si cad u fuliyey James White, Uriah Smithna wuxuu ahaa qofkii sameeyey shaxdii been-abuurka ahayd ee 1863. Markii la gaadhay 1881, madaxweynihii General Conference wuxuu Review and Herald ku qorayey maqaallo ku doodaya ka dhanka ah awoodda buuxda ee Kitaabka Quduuska ah, dabadeedna sannadkii xigay Uriah Smith wuxuu bilaabay weerar ka dhan ah awoodda Ruuxa Waxsii-sheegidda.

Raggii hore ee la filayay inay ahaadaan waardiyeyaasha ayaa hormuud ka noqday weerar cad oo furmo leh, kaas oo ku billowday weerar lagu qaaday runaha aasaasiga ah ee lagu matalay riyadii Miller oo lagu muujiyey labada loox ee Xabaquuq. Halkaas ayay ka bilaabeen inay weeraraan labada markhaati ee Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda. Isla muddadaas (horaantii 1880-meeyadii), hoggaamiyihii hawsha caafimaadka, John H. Kellogg, wuxuu bilaabay inuu hoggaanka kaniisadda soo geliyo ruuxaanayadda pantheism-ka. Sannadkii 1881, James White waa la aasay, waxaana Walaasha White ku jirtay bartamaha fallaagayn sii xoogaysanaysay oo ka dhex taagnayd hoggaanka qaab-dhismeedka waxbarashada, caafimaadka, iyo siyaasadda ee kaniisadda.

Fariintii timid 1856, oo ahayd iftiinkii kordhay ee “toddobada wakhti,” iyo weliba fariintii loo diray La’odikiya, waa la diiday, Rabbiguna wuxuu damacsanaa inuu isla fariintaas ku celiyo Shirweynihii Guud ee Minneapolis sannadkii 1888, isagoo u maraya fariintii ay soo bandhigeen Odayaasha Jones iyo Waggoner. Fariintoodu ma ay ahayn fariin cusub, oo markii kuwa ka gees yimid fariintooda ay Walaasha White la hadashay, waxay caddeysay in kuwa fallaagoobay ay rumaysnaayeen in iska-caabbintooda fariinta Jones iyo Waggoner ay ka dhigan tahay masuuliyaddooda ah inay difaacaan calaamadaha qadiimiga ah, kuwaas oo sidoo kale ah aasaasyadii hore. Fallaagadoodu waxay muujisay in sannadkii 1888 ay mar dambe fahamsanayn waxa aasaasyadu ahaayeen, taas oo ah in runta aasaasiga ahi ay metelaan xaqnimada Masiixa. Marka laga hadlayo calaamadaha iyo xeerarkii William Miller waxay tidhi:

“Waa in aynu nafteena u ogaanno waxa Masiixiyaddu tahay, waxa runtu tahay, waxa uu yahay rumaysadka aynu helnay, iyo waxa ay yihiin xeerarka Kitaabka Quduuska ah—xeerar nalaga siiyey Awoodda ugu sarraysa. Waxaa jira kuwo badan oo rumaysta iyaga oo aan lahayn sabab ay rumaysadkooda ku saleeyaan, iyaga oo aan haysan caddayn ku filan oo ku saabsan runta arrintaas. Haddii fikrad la soo bandhigo oo waafaqsan aragtiyahooda hore u samaysnaa, aad bay ugu diyaarsan yihiin inay aqbalaan. Kama fekeraan sabab ilaa natiijo, rumaysadkooduna ma laha aasaas dhab ah, oo wakhtiga imtixaanka waxay ogaan doonaan inay ciidda dusheeda wax ka dul dhiseen.

“Kii ku nastaa aqoontiisa hadda jirta ee aan kaamilka ahayn ee Qorniinka, isagoo u haysta inay taas ku filan tahay badbaadadiisa, wuxuu ku nasanayaa khiyaano dhimasho leh. Waxaa jira kuwo badan oo aan si buuxda loogu qalabayn doodaha Qorniinka, si ay u awoodaan inay gartaan qaladka, oo ay u cambaareeyaan dhammaan dhaqanka iyo khuraafaadka loo soo bandhigay sidii run. Shayddaan wuxuu fikradihiisa gaarka ah soo geliyey cibaadada Ilaah, si

uu u kharribo fudaydka injiilka Masiixa. Tiro badan oo sheegta inay rumaysan yihiin runta wakhtigan, ma yaqaannaan waxa ka kooban iimaankii mar qudha quduusiinta loo dhiibay—Masiix oo idinku jira rajada ammaanta. Waxay u malaynayaan inay difaacayaan calaamadaha xuduudaha hore, laakiin waa diirran-la’ yihiin oo aan danaynayn. Ma yaqaannaan waxa ay tahay in waayo-aragnimadooda lagu tolo, oo ay lahaadaan wanaagga dhabta ah ee jacaylka iyo iimaanka. Ma aha arday ku dhow Kitaabka Quduuska ah, laakiin waa caajis iyo feejignaan la’aan. Markii kala duwanaansho ra’yi ka timaaddo tuducyada Qorniinka, kuwii aan ujeedo u baran oo aan go’aan ka gaarin waxa ay rumaysan yihiin, waxay ka dhacaan runta. Waa in aynu dhammaan ku adkaynaa baahida loo qabo in si pilicsan loo baadho runta rabbaaniga ah, si ay u ogaadaan inay run ahaan garanayaan waxa ay run tahay. Qaar waxay sheegtaan aqoon badan, oo waxay ku qanacsan yihiin xaaladdooda, marka aanay lahayn xamaasad dheeraad ah oo shaqada ah, ama jacayl ka sii kulul oo Ilaah iyo nafaha uu Masiix u dhintay u haya, intii ay ahaan lahayd haddii aanay weligood Ilaah aqoon. Ma akhriyaan Kitaabka Quduuska ah [si] ay nafaqo iyo buurnaana uga dhaxlaan nafahooda. Mana dareemaan inuu yahay codka Ilaah oo iyaga la hadlaya. Laakiin haddii aynu doonayno inaan fahanno jidka badbaadada, haddii aynu doonayno inaan aragno fallaaraha Qorraxda xaqnimada, waa inaynu ujeedo u baranna Qorniinka, waayo ballamada iyo waxsii sheegyada Kitaabka Quduuska ahi waxay ku iftiimiyaan fallaaro cad oo ammaano leh qorshaha rabbaaniga ah ee furashada, kuwaas oo runaha waaweyn aan si cad loo garanayn.” *The 1888 Materials*, 403.

Qoraalkan waxaa laga soo qaatay markhaatifurteedii muddadii 1888, waxayna tilmaamaysaa in fallaagadu ay ku dul dhisayaan aasaas ciid ah, in kastoo aanay taas garanayn. Waxay leedahay, “Tiro badan oo sheegta inay rumaysan yihiin runta wakhtigan, ma yaqaannaan waxa ka kooban iimaanka mar qudha quduusiinta loo dhiibay—Masiixu idinku dhex jooga oo ah rajadii ammaanta. Waxay u malaynayaan inay difaacayaan calaamadihii hore, laakiin waa diirran yihiin oo aan danayn.” Waxay ku tilmaamaysaa inay weli ku jiraan xaaladdii La’odikiya, waayo waa “diirran yihiin.” Waxayna tilmaamaysaa “iimaanka mar qudha quduusiinta loo dhiibay—Masiixu idinku dhex jooga oo ah rajadii ammaanta.” Masiixu waa Dhagaxii Qarniyada, oo sida Dhagaxii Qarniyada ahna, Isagu wuxuu metelaa jawharadihii riyadii Miller.

“Digniintu way timid: Waxba looma oggolaan doono inay soo gasho oo khalkhal geliso aasaaska rumaysadka kaas oo aynu ku dhisaynaynay tan iyo markii farriintu timid sannadihii 1842, 1843, iyo 1844. Anigu farriintan waan ku jiray, oo tan iyo markaas waxaan dunida horteed kaga taagnaa anigoo daacad u ah iftiinka Ilaah na siiyey. Ma doonayno inaan cagahayaga ka qaadno madashii lagu taagay annagoo maalinba maalinta ka dambaysa Rabbiga ku doondoonaaynay baryo kulul, annagoo iftiin raadinayna. Ma waxaad u malaynaysaan inaan ka tegi karo iftiinkii Ilaah i siiyey? Waa inuu ahaadaa sida Dhagaxii Weligiis. Isagu wuu i hagayey tan iyo markii la i siiyey.” *Review and Herald*, April 14, 1903.

Iyadu waxay aqoonsanaysaa xaqiiqo muhiim ah oo ku saabsan fallaagada, kuwaas oo ahaa nimankii hore ee Yexesqeel, markay tidhaahdo, “Iyagu sababta iyo natiijada kama fikiraan.” Kuwa sharka leh ma awoodaan ama ma doonayaan inay ka fikiraan sababta iyo natiijada. Natiijadii ka dhalatay shirkii Golaha Guud ee 1888 waxay ahayd fallaago aad u weyn, sidaas darteed Sister White waxay go’aansatay inay baxdo, hase ahaatee malaa’igta hageysay ayaa ku amartay inay sii

joogto oo ay diiwaangeliso taariikhda isbarbar socota ee fallaagadii Qorax, Daataan, iyo Abiiraam. Fallaagadii nimankii hore waxay ahayd natiijada, sababtuna waxay ahayd diidmada farriintii La’odikiya oo timid iyadoo lala socdo iftiinkii kordhay ee “todobada jeer” sannadkii 1856, dabadeedna u kacday fallaagadii ka dhanka ahayd aasaaska sannadkii 1863, taas oo markaas horseeday weerarkii marka hore Kitaabka Quduuska ah dabadeedna Ruuxa Waxsii sheegidda, iyadoo ay weheliso soo gelinta ruuxaanayadda Kellogg.

Dabcan taariikhyahannadii hore ee ragga taariikhda oo dhan waxay ku dabooleen qashinka, caadooyinka la iska dhaxlay, dhaqammada, iyo sheekooyin mala-awaal ah runta la xidhiidha fallaagadaas, waayo kuwa ka qayb qaata noocaas fallaagada ah mar walba waxay isku dayaan inay qariyaan caddaymaha.

Waxaa iska hoogay kuwa si qoto dheer u doondoona inay taladooda Rabbiga ka qariyaan, oo shuqulladooduna ay gudcur ku jiraan, oo yidhaahda, Yaa ina arka? oo yaa ina garanaya? Ishacyaah 25:19.

Ragga uu Ishacyaah aayaddan kula hadlayaa waa kuwa uu ku tilmaamayo “ragga quudhsada ee dadkan Yerusaleem jooga u taliya,” waana isla raggii hore ee la rabay inay dadkan ilaaliyaan ee ku xusan Yexesqeel cutubka siddeedaad. Markhaatifurka Yexesqeel gudaheeda, karaahiyada labaad, taas oo calaamad u ah jiilka labaad ee Adventism-ka, waxay kaga jawaabaan su’aalaha ay ragga quudhsada ee Ishacyaah weydiiyaan, “waayo, waxay yidhaahdaan, Rabbigu nama arko; Rabbigu dhulka wuu ka tegey” (Yexesqeel 8:12).

Waxaa jira “Halaag” lagu dhawaaqay kuwaas dib-u-eegayaasha taariikheed ah ee isku daya inay qariyaan runta fallaagadii horseeday oo dhacday 1888.

Waxaannu daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Waa inaan idinkala hadlo shirarkii ka dhacay Minneapolis. Mar baan go’aansaday inaan ka tago shirka, maxaa yeelay waxaan arkay oo dareemay ruuxa adag ee mucaaradnimada ah ee halkaas ka jiray. Hal daqiiqo qudha ma aanan aqbali karin ruuxa ku shaqaynayay xoog xukuma oo saarnaa Walaal Morrison iyo Walaal Nicola. Hal daqiiqo qudha kama shaki qabo ruuxii aad ka ahaateen noociisa. Hubaal ma uu ahayn Ruuxa Ilaah, oo si aanad khiyaanadan ugu sii socon ayaan hadda idiinku soo qorayaa.”

“Habeenkii ka dambeeyey markii aan go’aansaday inaan sii joogin Minneapolis, riyo ama mu’yi habeenkii ah—si xaqiiqo ah uma sheegi karo midka ay ahayd—ayaa qof dheer oo haybad leh ii keenay farriin, oo ii muujiyey in ay doonista Ilaah tahay inaan joogo halkayga waajibka, iyo in Ilaah qudhiisu uu ii ahaan doono caawiye oo i adkayn doono inaan ku hadlo erayada uu isagu i siin doono. Wuxuu yidhi, ‘Shaqadan aawadeed ayaa Rabbigu kuu kiciyey. Gacmihiisa weligood jira ayaa kaa hooseeya. Shirkan waxaa laga gaadhi doonaa go’aanno ku saabsan nolol ama dhimasho; ma aha in qofna khasab ugu baabba’o, laakiin kibirka ruuxiga ah iyo isku-kalsoonantu waxay xidhi doonaan albaabka si aan Ciise iyo xoogga Ruuxiisa Quduuska ah loo soo gelin. Waxay heli doonaan fursad kale oo ay khiyaanada uga baxaan, oo ay ku toobadkeenaan, dembiyadooda ku qirtaan, oo ay Masiixa u yimaadaan oo u soo jeestaan, si uu u bogsiiyo.’”

Wuxuu yidhi, “I soo raac.” Waxaan raacay hagehaygii, oo wuxuu i geeyey guryihii kala duwanaa ee ay walaaluhu hoygooda ka dhigteen, markaasuu yidhi, “Maqla erayada halkan laga hadlayo, waayo waxaa lagu qoray kitaabka diiwaannada, erayadanna waxay yeelan doonaan awood xukun ku keenta dhammaan kuwa qayb ka qaata shaqadan iyagoo aan ku socon ruuxa xigmadda ee xagga sare ka timaadda, balse ku socda ruuxa aan xagga sare ka soo degin, ee ka yimaadda xagga hoose.”

“Waxaan dhegaystay erayo la yidhi oo ay habboonayd inay ceeb geliyaan mid kasta oo ku hadlay. Hadallo jees-jees ah ayaa la isu marinayey, iyagoo ku majaanjiloonaya walaalahood A. T. Jones, E. J. Waggoner, iyo Willie C. White, iyo anigaba. Mawqifkayga iyo shaqadaydaba si xor ah ayaa looga faalloonayey kuwa ay ahayd inay ku mashquulsanaadaan hawsha ah inay naftooda Ilaah hortiisa ku hoosaysiiyaan oo qalbiyadooda u hagaajiyaan. Waxaa u ekaa inay ku raaxaysanayeen ku mashquulidda gefaf mala-awaal ah iyo tibaaxo ka dhashay male-awaalkooda oo ku saabsan walaalahood iyo shaqadooda, kuwaas oo aan wax sal ku lahayn runta, iyo inay shakiyaan oo ku hadlaan oo qoraan waxyaalo qadhaadh oo ka dhashay shaki-gelin, su’aal-gelin, iyo rumaysadla’aan.”

Hagahaygu wuxuu yiri, “Tan waxaa buugaagta loogu qoray sidii markhaati ka gees ah Ciise Masiix. Ruuxani lama jaanqaadi karo Ruuxa Masiixa, kaasoo ah ruuxa runta. Waxay ku sakhraansan yihiin ruuxa iska-caabbinta, mana oga sida kan sakhraansan uusan u ogaynba ruuxa xukuma hadalladooda ama falalkooda. Dembigan si gaar ah ayuu Ilaah uga xumaadaa. Ruuxani wax ka badan uma eka Ruuxa runta iyo xaqnimada sida ruuxii kiciyey Yuhuudda inay samaystaan isbahaysi ay ku shakiyaan, ku dhaliilaan, oo ay basaasiin ugu noqdaan Masiixa, Bixiyaha dunida.

“Waxaa hagahaygu ii sheegay in uu jiray markhaati maqlay hadalkii aan Masiixa lahayn, hadalkii buuqa badnaa ee muujinayay ruuxii ereyadaas kiciyay. Markay qolalkoodii galeen, malaa’ig shar leh ayaa iyaga la soo gashay, maxaa yeelay waxay albaabka ka xirteen Ruuxa Masiixa, oo ma ay doonayn inay codkiisa maqlaan. Naftu isma ay hoosaysiin Ilaah hortiisa. Codka tukashada marar dhif ah ayaa la maqli jiray, laakiinse dhaliil iyo hadallo la buunbuuniyey iyo mala-awaallo iyo qiyaaso iyo xaasidnimo iyo masayr iyo tuhumo shar leh iyo eedayn been ah ayaa dhex socday. Haddii indhahooda la furi lahaa, waxay arki lahaayeen wax iyaga argagax gelin lahaa, oo ah rayraynta malaa’igta sharka leh. Oo waxay sidoo kale arki lahaayeen Ilaaliye maqlay eray kasta, erayadaasna ku diiwaangeliyey buugaagta samada.”

“Markaas ayaa la i ogeysiiyey in wakhtigan aanay waxba tarayn in go’aan laga gaaro mowqifyada qodobbada caqiidada, oo ku saabsan waxa runta ah, ama in la filayo ruux baadhitaan caddaalad ah, maxaa yeelay waxaa la sameeyey isbahaysi aan oggolaanayn wax beddel ah oo fikradaha ku saabsan qodob ama mowqif ay hore u qaateen, sida Yuhuuddu aanay u oggolaan jirin. Wax badan ayaa Hanuuniyahaygu igu yidhi oo aanan xor u ahayn inaan qoro. Waxaan isku arkay anigoo sariirta ku fadhiya anigoo ku jira ruux murugo iyo cidhiidhi ah, isla markaana leh ruux go’aan adag ah oo aan ku taagnaanayo meeshayda waajibka ilaa dhammaadka shirka, dabadeedna aan sugo tilmaamaha Ruuxa Ilaah oo ii sheegaya sida aan u dhaqaaqo iyo jidka aan qaado.” *The 1888 Materials*, 277, 278.